

/ Мөхәррир сүзе /

Хәерле сәгатътә!

Кадрле балалар, хөрмәтле әти-әниләр, укытучылар һәм мәктәп хезмәткәрләре! Быелгы уку елында безнең Түбән Майна урта мәктәбе тормышында тагын бер яңа сәхифә ачылды. Директор Насыйров Рафик абый тәкъдиме белән, укытучылар һәм укучылар белән киңәшләшеп, мәктәбебезнең гәзитәсын чыгара башларга карар кылдык.

Бу гәзитәны бастыру максаты – укучыларыбызның ижади активлыгын арттыру, ата-аналарны, авыл җирлеге халкын мәктәп тормышы белән таныштыру һәм, гомумән, үзәбезнең уку йортын дөньяга таныту.

Гәзитәга “Мәктәп хәбәрчәсе” дигән исем бирергә булдык. Чөнки бу мәгълүмат чарасында нигездә мәктәп тормышына кагылышлы хәбәрләр һәм материаллар урын алачак. Быелгы уку елында гәзитәны бер айлык форматта чыгарырга булдык. Гәзитә материаллары “Мәктәп яңалыклары”, “Укучылар ижаты”, “Күренекле шәхесләр”, “Өлкәннәр киңәше”, “Сорау - җавап”, “Чал тарихта эзлебез...”, “Күңелле тәнәфес”, “Котлыйбыз!” кебек рубрикалар да урын алачак. Эш барышында, тупланачак язмаларның үзәнчәлегенә карап, башка рубрикалар да ачылыр дип уйлыйбыз.

Гәзитәның редколлегиясенә нигездә VII һәм VIII сыйныф укучылары сайланды. Бу хезмәт, әлбәттә, өлкән сыйныф укучыларына күбрәк туры килә. Ләкин имтиханнарга әзерләнү өчен вакытлары җитмәү сәбәпле, чыгарылыш сыйныф укучыларына өстәмә эш йөкләмәскә булдык. Редколлегия әгъзалары журналистика өлкәсендә җитәрлек тәҗрибә туплаганчы, мөхәррир вазыйфасын әлегә үзем башкарачакмын.

Барлык гәзитә укучыларны да “Мәктәп хәбәрчәсе”нең беренче саны чыгу белән котлыйбыз! Сездән актуаль, файдалы һәм кызыклы материаллар көтеп калабыз.

Мөхәррир Гөлчәчәк Шәмәрданова

/ Мәктәп яңалыклары /

1 октябрь – өлкәннәр көне, мәктәп ветераннарына бүләкләр өләшү.

5 октябрь – Укытучылар бәйрәме уңаеннан мәктәптә “Үзидарә көне” уздырылды.

26, 27 октябрь – мәктәптә Уңыш бәйрәме үткәрелде.

30 октябрь – беренче уку чиреге төгәлләнде.

31 октябрь – балалар бакчасында Уңыш бәйрәме үткәрелде.

31 октябрь – көзгә каникуллар башланды.

5 октябрь – Укытучылар көне!

Хөрмәтле укытучылар!!! Сезне һөнәри бәйрәмегез белән чын күңелдән тәбрик итәбез! Барыгызга да исәнлек-саулык, рухи күтәрәнкелек, бетмәс-төкәнмәс энергия, эшегездә зур уңышлар, яңа үрләр яулавыгызны телибез! Сезнең һәр дәресегез укучыларга яңа белемнәр, зур ачышлар китерсен! Алдагы тормышыгыз сезгә һәм укучыларыгызга бары тик “бишле” билгеләре генә куйсын!

Олы ихтирам белән Түбән Майна мәктәбе укучылары

/ Расми хәбәрләр /

Беренче чирек нәтиҗәләре

30 октябрь көнне 2018/2019 уку елының беренче чиреге төгәлләнде. Мәктәптә белем алучы 57 укучының 43 ене чирек билгеләре чыгарылды. Шулардан 18 укучы чирекне «4», «5» ле билгеләренә тәмамлады. Бер укучыбыз – икенче сыйныфтан Гафиятуллин Фаил – гел “5” ле билгеләренә генә төгәлләде. Тулаем алганда, мәктәп буенча белем сыйфаты 46,5 % тәшкил итә.

Октябрь аенда фән олимпиадаларының мәктәп туры уздырылды. Шулар нәтиҗәсендә 11 укучыбыз 10 фәннән олимпиадаларның район турында катнашу мөмкинлегенә алды.

Чирек барышында мәктәптән тыш чаралардан көзгә урманга сәяхәт оештырылды. “Милли көрәш”, “Эрудит”, “Оста куллар” түгәрәкләре эшчәнлекләрен башлап җибәрде. Хезмәт юнәлеше буенча мәктәп бакчасында үстерелгән яшелчә уңышы җыеп алынды.

Көзгә каникуллар 31 октябрьдә башланып, 6 ноябрьдә төгәлләнә. 7 ноябрьдән икенче чирек башлана. Укучыларга каникул көннәрен файдалы һәм кызыклы итеп уздыруларын һәм алдагы чиректә тагын да тырышып укуларын теләп калабыз.

Укыту эшләре буенча урынбасар Илдар Сафиуллин

Түбән Майна урта мәктәбе тарихындагы мөһим вакыйгалар хронологиясе

- **1829 ел** – авыл мәктәбе тарихи документларда тәүге тапкыр искә алына.
- **1883 ел** – башлангыч белем бирүче мәктәп урта белем бирүче мәдрәсә буларак эшли башлый. Шуңа ук елны мәдрәсә өчен яңа бина төзелә.
- **1906-1907 еллар** – мәдрәсә өчен яңа бина төзелә.
- **1918 ел** – мәдрәсә беренче баскычлы совет хезмәт мәктәбе итеп үзгәртелә.
- **1963-1964 еллар** – мәктәп өчен агачтан яңа бина төзелә.
- **1965 ел** – башлангыч мәктәп базасында сугезьеллык мәктәп ачыла. Шуңа елдан Түбән Майнага Чуаш Майнасыннан да балалар укырга йөри башлый.
- **1966 ел** – иске мәчет бинасы сүтелеп, материалларыннан башлангыч мәктәп бинасы корыла.
- **1977 ел** – мәктәп өчен кирпечтән ашханә бинасы төзелә.
- **1978 ел** – авылда даими эшләүче балалар бакчасы ачыла.
- **1995 ел** – сугезьеллык мәктәп урта мәктәп статусы ала.
- **2011 ел** – мәктәпкә автобус тапшырыла, тирә-яктагы татар авылларыннан укучылар килеп укый башлый.
- **2014 ел** – мәктәп һәм балалар бакчасы өчен яңа бина ачыла.
- **2015 ел** – балалар бакчасы мәктәп белән берләштерелә.
- **2017 ел** – Иске Татар Әдәмсуы мәктәбе Түбән Майна мәктәбенең филиалы итеп үзгәртелә.

20 октябрь – Пешекчеләр көне!

Рәхмәт сезгә, пешекче апалар, бәйрәмгез котлы булсын! Киләчәктә дә безне тәмле ашларыгыз белән шатландырып эшләгез!

Гомерләрен мәктәпкә багышлаучылар

Ел саен мәктәбебездә Укытучылар көне зурлап билгеләп үтелә. Хезмәт юлларын мәктәп белән бәйләгән мөхтәрәм ветераннарга бүләкләр тапшырыла, алар өчен төрле чаралар уздырыла. Кызганычка

каршы, ул хөрмәтле затларның кайберләре безнең арабызда юк инде. Шундыйлардан, иң беренче итеп, гомерләрен балалар укытуга багышлаган Хәлиулла бабай һәм Шәрифә әби Исмәгыйлевларны атау урынлы булыр.

Хәлиулла бабай һәм Шәрифә әбинең Түбән Майна башлангыч мәктәбендәге эшчәнлеген авыр сугыш елларыннан соң башланып китә.

Аларга кадәр мәктәптә гел читтән килгән укытучылар гына эшләгән. Ул елларда, балалар саны кимү сәбәпле, 4 сыйныфка 1,5 ставка укытучы вазыйфасы гына калдырылган була. Шуңа да карамастан, Хәлиулла бабай һәм Шәрифә әби авылны ташламыйлар. Бер-берсенә терәк булып, мәктәпнең авыр йөген икәүләшеп күтәрәләр.

1950 еллар уртасыннан авылда укучы балалар саны нык арта. 4 сыйныфны тәмамлаган укучылар белем алуны Югары Майна мәктәбенә йөрәп дәвам итәләр. Шуңа сәбәпле, авылның үзгәндә яңа мәктәп бинасы салып, сугезьеллык белем бирүгә күчү таләп ителә. Хәлиулла бабай бик күп авырлыклар күрсә дә, бу эшне башкарып чыгуга ирешә. 1960 еллар башында авыл уртасында, колхоз ярдәме белән, мәктәпнең яңа бинасы төзелә. 1965 елның 1 нче сентябреннән Түбән Майна мәктәбендә укучу сугезьеллык программа нигезендә укытыла башлый.

Хәлиулла бабай белән Шәрифә әби, 1970 еллар уртасында лаеклы ялга чыкканчы, башлангыч сыйныфларны укыталар. Озак еллар давамында башкарган фидакар хезмәтләре өчен Хәлиулла бабай “Хезмәт ветераны”, Шәрифә әби ТАССР Мәгариф министрлыгының Мактау грамотасы белән бүләкләнәләр. Олыгайган көннәрендә дә алар халыкка хезмәт итүләрен ташламыйлар – 1992-1994 елларда авылда мәчет салу белән җитәкчелек итәләр. Хәлиулла бабай белән Шәрифә әби соңгы көннәренә чаклы авылның киләчәгә өчен янып-көеп яшәделәр. Аллаһы Тәгалә урыннарын җәннәттә кылсын.

Мәктәп эшчәнлегендә укытучылар һәм тәрбиячеләр белән беррәттән, техник хезмәткәрләрнең дә өлеше бик зур. Алар арасында мәктәп укучылары һәм бакча балалары өчен аш әзерләүче **Рәмия һәм Илсәяр апалар** аерым урын алып тора. Алар – чын мәгънәсендә үз эшләренә осталары. Без аларны һәм элек пешекче булып эшләгән **Морадинова Мөнибә һәм Гафитуллина Әхлимә әбиләр, Гарифуллина Миңлегөл, Гобәйдүллина Гөлсинә, Сәгъдиева Рәмзия, Туктамышева Роза апаларны** да чын күңелдән һөнәри бәйрәмнәре белән тәбрик итәбез.

Мәктәптә үзидарә көне

Күптәннән килгән гадәт буенча, Укытучылар көне хөрмәтенә, 5 октябрь көнне мәктәптә үзидарә көне үздырылды. Өлкән сыйныф укучылары башлангыч һәм урта сыйныфларга дәрәс бирде. Мәктәп директоры вазифасын Мөхәмәтҗанов Айрат башкарды. Уку көне ахырында нәтиҗәләр ясалды. Яшь мөгаллимнәр фикеренчә, дәрәсләргә иң яхшы әзерләнгәнә 8нче сыйныф булды.

Әхмәтова Нәзирә.

Уңыш бәйрәме

Безнең мәктәптә кабул ителгән тәртип буенча, һәр уку чиреге зур бер бәйрәм белән төгәлләнә. Ә беренче чирек ахырын Уңыш бәйрәменнән башка күз алдына китереп тә булмый. Бу күңелле вакыйганы укучылар гына түгел, авыл җирлегә халкы да көтеп ала.

Быелгы Уңыш бәйрәмен башлангыч сыйныфлар ачып җибәрде. Алар 26 октябрь көнне ашханә залында “Сөмбелә” дигән тамаша күрсәттеләр. Көз темасына ясалган рәсемнәр һәм яшелчәләрдән эшләнгән композицияләр бәйрәмгә аеруча ямь бирде.

Таныш булайк!

Узган ай башыннан безнең мәктәптә яңа укытучы эшли башлады. Ул – Казаннан авылда яшәргә күченеп кайткан Гөлчәчәк апа. Бу газета эшен оештыру да аның вазифасында. **Без, редколлегия әгъзалары, Гөлчәчәк ападан үзен газета укучылары белән таныштыруны үтендек.**

- Мин, Шәмәрдәнова Гөлчәчәк Фазыл кызы 1989 елда Казан шәһәрәндә тудым. Педагогика көллиятен һәм КФУ тәмамладым. Хәзерге вакытта аспирантурада укыйм. Авылга кайтканчы 2 ел 1нче гимназиядә башлангыч сыйныфлар укыттым.

- Гөлчәчәк апа, шәһәрдә туып-үскән кыз буларак, ни сәбәпле авылда яшәргә булдыгыз?

- Шәһәрдәге яшәү рәвешеннән туепп, чын татар авылына яшәргә күчеп килдем. Әлбәттә, “бөтен кеше авылдан шәһәргә бара, ә син шәһәрдән авылга китәсең” дигән сүзләргә ишетермен дип шикләнми идем. Тик шәһәрдә озак вакыт яшәп, андагы “акча колы булу”, “үз мәнфәгәтләреңне генә кайгырту” ны күргән кеше генә аңлар мине. Кызганыч, хәзерге көндә шәхси максатлар гына алга куела, ә җәмгыять, милләт, дин арттагы планда кала.

- Газета укучыларга нинди теләкләр ирештерәсегез килә?

Мәктәп укучылары белән аралашырга яратам, алар бит безнең килчәк буыныбыз. Тик мәктәптән соң нишлисез дигәч, барысы да “Шәһәргә китәбез” – диләр. Хөрмәтле укучылар! Перспектива эзләп шәһәргә баруыгыз аңлашыла, тик бүгенге көндә шәһәр элеккеге промышленность үзәге булган шәһәр түгел шул. Элек чыннан да, шәһәргә бару илгә алга барырга булышу белән бер иде. Хәзерге көндә сәламәтлек, балалар тәрбиясе, гаилә төзеклеге ягыннан авылда тору күпкә кулайрак. Авыл мәктәбен килчәктә күп белемле, тәрбияле шәхесләр чыгарсын, һәм без бу юлда аңа тырышлык куйыйк!

27 нче октябрь, шимбә көнне, Түбән Майна мәдәният йортында кичке тамаша - КВН узды. Өлкән сыйныф укучылары, “Уйлап табуучылар” һәм “Яшен” төркемнәренә бүленеп, тапкырлык һәм зирәклектә көчләрен сынашты. Төркемнәр бәйгегә әзерләнгән арада, урта буын сыйныф укучылары үзләренең чыгышларын күрсәттә. Тамашачылардан сайланган жюри җиңүче итеп “Яшен” төркемен билгеләде.

Бәйрәм чаралары бакча төркем балаларының 31 октябрь көнне үткәргән “Көзгә матурлык” дигән чарасы белән төгәлләнде.

Ямьле Чирмешән буйлары

Безнең авыл Татарстанның уртасында урнашкан. Авылыбызның кырыеннан бормаланып-бормаланып Чирмешән елгасы ага. Авыл тирәсен суга баетып, кулләре ялтырап ята. Туган ягымның ямьлелеген шушы Чирмешән елгасы, яшел болыннары, әрәмәләре билгели бугай.

Язын ташу вакытын һәрберегезнең күзәткәне бар. Авылдашларның шул чордагы елга тирәсендә шатлыклы аралашуы, бала-чаганың яз килгәнгә сөөнүе-авыл кешесенең табигать белән бергә яшәвен исбатлый. Буа тирәсен жәй көне балык тотучылар, яр буйларын су коенучы балалар тагын да жанландыра.

Хәзер авылда көз... Кая күз салма, алтын-сары яфраклы агачлар. Чирмешән елгасын инде ак казлар гына иңли. Тиздән кыш житәр дә, бөтен жир акка күмелер. Боз өстендә янә балаларның шат авазлары яңгырар.

Барыгызны да алтын көзләр белән! Бер минутка гына тукталып, шул матурлыкны күреп, илебезнең тыныч күген, бәхетле балачагыбызның рәхәтен күреп яшик әле, дуслар...

Виктория Нукина. VII сыйныф

Яңгыр ява, көзге яңгыр,
Ул - киләчәк уңышы.
Әтигә дә ничә еллар
Яңгыр бик күп булышты.

Яңгыр яуса, шатланабыз
Ипи ява, ява байлык.
Кешеләргә, хайваннарға
Бер елга житте азык.

Яңгыр яуса, жир дә ямьле,
Матур агач-куаклар.
Жиләк-жимеш, яшелчәләр
Ничек итеп тулалар.

Яңгыр ява, көзге яңгыр,
Өметләнә бар кеше
Әтием дә бик шатлана -
Кырда бит аның эше.

Әминә Туктамышева. VII сыйныф

/ Безнең уңышлар /

Батырлар көрәштә сынала

Узган айда VII сыйныф укучылары, Илдус Камалов белән Ильяс Хабибрахманов, Самара өлкәсендә генерал Сидоровлар призына уздырылган билбау көрәше буенча турнирда үз авырлыкларында беренче урыннарны алып кайттылар.

Сыйныфташлары Зөлфирә белән Әминә батырларыбыздан интервью алып өлгерделәр.

- Ильяс, көрәш белән ничә яшьтән шөгыйльләнә башладың?

- Ун яшьтән көрәшкә йөри башладым.

- Бу шөгыйль синең үзең ошыймы, әллә күбрәк әти-әниң этәрдеме?

- Әти-әниләр минем белемле булуымны тели, бу спорт төрен үзем сайладым.

- Көрәштә кулланган саклану алымнарын тормышта кулланганың бармы?

- Әйе, сугышып киткән малайларны аерып өчен кайвакыт кулланырга туры килә.

Егетләр! Сезне жиңүләрегез белән котлыйбыз! Алдагы еллар сезгә тагын да зуррак уңышлар китерсен! Сез - мәктәпнең горурлыгы!

/ Котлыйбыз! /

Октябрь аенда туган балалар – бакча төркеменнән **Инсаф** белән **Гайшә**, II сыйныфтан **Хәнифә**, III сыйныфтан **Ләйлә** (Нурғалиева), V сыйныфтан **Әхмәт** белән **Рияз**, VI сыйныфтан **Кәмилә**, VII сыйныфтан **Данил** белән **Аслан**, VIII сыйныфтан **Халит**! Сезне туган көннәрегез белән чын күңелдән котлыйбыз! Корычтай нык саулык-сәламәтлек, укуда тырышлык, ышанычлы дуслар, күркәм холык телибез! Әти-әниегезгә ярдәмче, туган жиребезгә, милләтебезгә, өммәтебезгә тугры шәхесләр булып үсегез!

/ Күңелле тәһәфес /

- Мин англиз, рус, татар телләрендә иркен сөйләшәм... һәм шулай ук математика, физика һәм географиядә дә.

- Марь Иванна, кешегә ул эшләмәгән эш өчен җәза тиешме?

- Юк Вовочка, тиеш түгел.

- Марь Иванна, ә мин өй эшен эшләмәдем!

- Илдус, узган ярыш синең спорт биографияңдә ничәнчәсе булды?

- Барлыгы 22 ярышта катнашканым булды.

- Сез жиңү яулаган ярышта ничә район спортчылары катнашты?

- Татарстанның ун районыннан килгәннәр иде.

- Көрәш синең өчен яраткан шөгыйльме, әллә булачак һөнәрме?

- Яратып көрәшүем һөнәргә әверелсә шат булыр идем.

Газетаны гамәлгә куючы – Түбән Майна урта мәктәбе

Мөхәррир – Гөлчәчәк Шәмәрдәнова

Редколлегия әгъзалары:

Әминә Туктамышева

Алия Гыйззәтуллина

Вика Нукина

Нәзирә Әхмәтова

Зөлфирә Сафиуллина

Рузилә Мөхәммәтова

Сара Насырова

